

Dosarul nr. 2r-586/23
2-20138831-01-2r-20122023

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (jud.: R. Costru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: I. Secieru, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

13 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de Bacalu Vasile,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni
„Comgaz-Plus” împotriva lui Bacalu Vasile cu privire la încasarea datoriei pentru
consumul energiei termice și dobânzii de întârziere,
împotriva încheierii 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
restituit apelul declarat de Bacalu Vasile împotriva hotărârii din 06 mai 2022 a
Judecătoria Ungheni,

c o n s t a t ă:

La 03 noiembrie 2020, SA „Comgaz-Plus” a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Bacalu Vasile cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei
termice și dobânzii de întârziere.

Prin hotărârea din 06 mai 2022 a Judecătoria Ungheni, acțiunea depusă de SA
„Comgaz-Plus” a fost admisă. S-a încasat de la Bacalu Vasile în beneficiul SA
„Comgaz-Plus” a sumei de 2671,11 lei, cu titlu de datorie pentru consumul energiei
termice, a sumei de 751,36 lei cu titlu de penalitate de întârziere și a sumei de 270 lei
cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 14 mai 202, Bacalu Vasile a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată
împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea a hotărârii din 06 mai 2022 a
Judecătoria Ungheni și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.
Totodată, a indicat apelantul că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază
apelul, le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei
instanțe.

Prin încheierea din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-au dat curs
cererii de apel depuse de Bacalu Vasile și s-a acordat apelantului termen de 7 zile de la
recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și
anume să prezinte prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău apelul motivat
și originalul dovezii plății de stat în sumă de 202,50 lei. S-a explicat apelantului că în
caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel
nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

La 16 decembrie 2022, Bacalu Vasile a depus cerere de apel motivată, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 06 mai 2022 a Judecătoriei Ungheni cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depusă de SA „Comgaz-Plus”. Totodată, apelantul nu a prezentat dovada achitării taxei de stat, solicitând scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Bacalu Vasile împotriva hotărârii din 06 mai 2022 a Judecătoriei Ungheni, din motiv că apelantul nu au lichidat neajunsurile cererii de apel în termenul stabilit.

La 05 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Bacalu Vasile a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului Bacalu Vasile și-a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că nu a recepționat copia încheierii din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa poștală a recurentului Bacalu Vasile, r-nul Ungheni, str. V. Lupu 1, ap. 20, la data de 22 februarie 202 (f.d.118), dar date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsesc. Totodată, potrivit materialelor cauzei, recurentul a luat cunoștință cu materialele cauzei și cu încheierea contestată la data de 23 noiembrie 2023.

Astfel, recursul declarat la 05 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, este în termen.

La 20 decembrie 2023, în adresa intimatului SA „Congaz-Plus” a fost expediată copia recursului declarat de Bacalu Vasile, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d. 129), însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă, că la 17 mai 2021, Bacalu Vasile a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 06 mai 2020.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d), e), f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul,

probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 06 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu s-au dat curs cererii de apel depuse de Bacalu Vasile și s-a acordat apelantului termen de 7 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău apelul motivat și originalul dovezii plății de stat în sumă de 202,50 lei. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Se reține că Curtea de Apel Chișinău a expediat încheierea din 06 octombrie 2022 prin intermediul oficiului poștal, cu scrisoare recomandată, la adresa poștală a apelantului Bacalu Vasile indicată în cererea de apel, fiind recepționată de către ultimul la data de 06 decembrie 2022, conform avizului de recepție anexat la materialele dosarului (f.d.100).

Articolul 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Deci, argumentul recurentului precum că încheierea instanței de apel, prin care s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor nu a fost recepționată, este neîntemeiat.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În speță, dat fiind faptul că încheierea instanței de apel din 06 octombrie 2022, a fost comunicată apelantului prin intermediul oficiului poștal la data de 06 decembrie 2022, așa cum rezultă din dovada de comunicare (f.d. 100), termenul legal până la care apelantul Bacalu Vasile putea înlătura neajunsurile a fost data de 13 decembrie 2022, însă apelul motivat a fost declarat la 16 decembrie 2022, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat.

Deși, recurentul/apelantul, în cererea de apel motivată a solicitat scutirea de la plata taxa de stat, Completul relevă că, Bacalu Vasile nu a lichidat în termen neajunsurile stabilite de instanța de apel, nu a solicitat prelungirea termenului de

procedură prevăzută de art. 115 din Codul de procedură civilă, motiv din care instanța de apel nu s-a expus asupra demersului privind scutirea de la plata taxei de stat.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Prin urmare, prin restituirea cererii de apel conform prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a procedat în strictă conformitate cu legea procesuală.

Sub acest aspect justificat, prin prisma art.10 din Codul de procedură civilă, apelantul este ținut să suporte consecințele nefavorabile, rezultate din necunoașterea ori interpretarea viciată a prevederilor legii.

Astfel, neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel în termenul stabilit de instanță, are ca efect pierderea unui drept procedural ce nu a fost exercitat în termenul legal imperativ, fără a aduce atingere dreptului subiectiv civil.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, Completul notează că Bacalu Vasile, contestând cu apel hotărârea primei instanțe, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Astfel, Completul de judecată relevă că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, și astfel soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor în termenul stabilit, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Malahov vs. Moldova), denotă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi supus limitărilor, or art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop. Limitările inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o ”instanță judecătorească” nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Prin urmare, Completul de judecată consideră că deoarece în termenul indicat de instanța de apel, Bacalu Vasile nu a lichidat neajunsurile indicate, instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de ultimul, or apelantul nu s-a conformat indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 06 octombrie 2022 și nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în termenul indicat de instanța de apel.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Bacalu Vasile și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2023.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Bacalu Vasile.

Se menține încheierea din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Comgaz-Plus” împotriva lui Bacalu Vasile cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Stela Procopciuc

judecătorii

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi